

บทที่ ๒

บททั่วไป

ความหมาย

การต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) บางครั้งก็เรียกว่า "deal"^๑ หรือ " plea negotiation "^๒ หรือ "plea agreement"^๓ หรือเรียกเป็นภาษาชาวบ้านว่า "copping a plea"^๔

การต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) หมายถึงกระบวนการทางอาญา ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องในคดี โดยพนักงานอัยการ (prosecutor) จะเป็นผู้เสนอการทำความตกลงเจรจากับจำเลย (defendant) หรือทนายจำเลย (defense counsel) เพื่อให้จำเลยรับสารภาพ (plea guilty) โดยแลกเปลี่ยนกับการลดข้อหาหรือ แลกเปลี่ยนกับการได้รับความกรุณาจากศาลเพื่อให้ศาลลงโทษสถานเบา เช่นจำเลยให้การรับสารภาพในข้อหาใหม่เพื่อ

---

^๑ Weston and Wells, Criminal Justice Introduction and Guidelines, p. ๒๒๕.

^๒ Kirkham and Wollan, Introduction to Law Enforcement, p. ๑๔๑.

^๓ Henry Campbell Black, Black's Law Dictionary (St. Paul Minn:West Publishing Co., ๑๙๗๗), p. ๑๐๓๗.

^๔ Alan E. Bent and Rulph A. Rossum, Police, Criminal Justice, and The Community (New York : Harper & Row Publisher., ๑๙๗๖), p. ๑๒๓.

^๕ Milton Heumann "A not on plea bargaining and case pressure" Law & Society Review (spring, ๑๙๗๕) : ๕๑๕.

ลดข้อหาจากความผิดอันมีลักษณะฉกรรจ์เป็นความผิดธรรมดา เช่น บุกรุกในเวลา กลางคืนหรือบุกรุกโดยมีอาวุธปืน ฯลฯ เป็นบุกรุกธรรมดา หรือจากขอหาปล้นทรัพย์ โดยมีอาวุธ เป็นขอหาปล้นทรัพย์โดยไม่มีอาวุธ หรือจากขอหาฆ่าผู้อื่นตายโดยเจตนา เป็นขอหาฆ่าผู้อื่นตายโดยประมาท เป็นต้น^๑

การต่อรองคำรับสารภาพ(plea bargaining) เป็น กระบวนการที่ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน และเป็นกระบวนการที่ทำให้คดีเสร็จสิ้นไป อย่างรวดเร็วโดยไม่มีการพิจารณาคดีอย่างเต็มรูปแบบ(trial) อัน เป็นการประหยัดทั้งเวลา ค่าใช้จ่าย บุคคลากร เป็นต้น จึงก่อให้เกิดประโยชน์ แก่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีทุกฝ่าย ดังนั้น ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกาจึง ขอมรับว่า การต่อรองคำรับสารภาพ(plea bargaining) เป็นส่วน ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานยุติธรรมทางอาญา(Santobello v. New York, ๑๙๖๑)^๒

การต่อรองคำรับสารภาพเปรียบเทียบกับการชะลอการฟ้อง

การต่อรองคำรับสารภาพ(plea bargaining) ต่างกับ การชะลอการฟ้อง(suspend prosecution) กล่าวคือ โดยหลัก ทั่วไปแล้วการต่อรองคำรับสารภาพเป็นกระบวนการที่อัยการทำการเจรจาตกลง กับจำเลยหรือทนายจำเลย เพื่อแลกเปลี่ยนกับคำรับสารภาพของจำเลย กับ

^๑ KirKham and Wollan, Introduction to Law Enforcement, p. ๑๔๑.

^๒ Steven H. Gifis, Law Dictionary (New York: Barron's Education Series, Inc., ๑๙๗๕), pp. ๑๕๓ - ๑๕๔.; John H. Langbein, "Understanding the short history of plea bargaining" Law and Society Review ^๒ (Winter, ๑๙๗๔) : ๒๖๑.

การลดข้อหาจากหนักเป็นเบา หรือให้ได้รับโทษน้อยลงตามที่อัยการเสนอให้
 จำเลย แต่การชะลอการฟ้องโดยทั่วไปแล้วเป็นกรณีที่อัยการใช้ดุลพินิจ
 พิจารณาคดี ซึ่งถ้าหากอัยการพิจารณาเห็นว่าผู้กระทำความผิดมิได้มีเจตนาหรือจิตใจ
 ซ้ำร้ายๆ หรือตามประวัติการศึกษา ความประพฤติ ตำแหน่งหน้าที่ การงาน
 ของผู้กระทำความผิดนั้นแสดงว่าเป็นคนดีหรือผู้กระทำความผิดเหล่านั้นเคยทำคุณประ
 โยชน์แก่สังคม หรือชาติบ้านเมืองมาแลวอย่างมาก แต่ผู้กระทำความผิดเหล่านี้
 กระทำความผิดด้วยเหตุบางประการ เช่นประมาท ความผิดที่กฎหมายบัญญัติขึ้นอัน
 มิใช่ความผิดในตัวเอง (mala prohibita) การกระทำความผิดอันมี
 สาเหตุมาจากบุคคลอื่น (เช่นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ, บันดาลโทษ
 เป็นต้น), การกระทำความผิดที่สภาพแวดล้อมบังคับ (เช่นความยากจน
 อย่างเหลือหลาย เป็นต้น) อัยการอาจใช้ดุลพินิจโดยนำหลักการชะลอการ
 ฟ้องมาใช้ กับผู้กระทำความผิดได้โดยการไม่นำคดีมาฟ้องร้องต่อศาล ภายใต้
 หลักการชะลอการฟ้องนี้ในประเทศญี่ปุ่นได้นำไปใช้อย่างได้ผล^๑ ซึ่งตรงข้าม
 กับหลักการตอรองคำรับสารภาพเพราะเมื่อมีการตอรองคำรับสารภาพกัน
 แล้ว อัยการจะต้องนำคดีนั้นมาฟ้องศาลเพื่อให้ลงโทษจำเลยเสมอ

แต่อย่างไรก็ตาม หลักการตอรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) ก็เหมือนกับหลักการชะลอการฟ้อง (suspend prosecution) หลายประการกล่าวคือ โดยทั่วไปเป็นกระบวนการที่เสร็จสิ้นไปโดยไม่ผ่านการพิจารณาพิพากษาอย่างเต็มรูปแบบของศาล

^๑ จีร์สกี พรหมทอง และพนัส ทัศนียานนท์, "ชะลอการฟ้อง : มาตรการสำหรับกรองผู้กระทำความผิดในกระบวนการลงโทษทางอาญาของญี่ปุ่น", วารสารอัยการ, ๔๐ (เมษายน, ๒๕๒๔), ๔๕ - ๖๓., กุลพล พลวัน, "หลักการชะลอการฟ้อง", วารสารกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๒๐), ๑๗ - ๒๕.

อันเป็นการเปิดโอกาสให้อัยการสามารถใช้ดุลพินิจพิจารณาถึงผลดี ผลเสียที่จะเกิดกับผู้กระทำผิด ผู้เสียหายและสังคมได้อย่างเต็มที่ อันจะเป็นประโยชน์ในการลดภาระของศาล และประหยัดค่าใช้จ่ายที่จะต้องสืบเบ็ดเสร็จถ้าหากมีการดำเนินคดีอย่างเต็มรูปแบบของศาล และที่สำคัญยังเป็นมาตรการอันยืดหยุ่นที่อาจนำมาใช้เพื่อให้บรรลุป่าหมายในการดำเนินคดี และในการแก้ไขผู้กระทำผิด ตามหลักการปฏิบัติของผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลไปโดยอาศัยการพิจารณาจากพฤติการณ์แวดล้อมของคดีแต่ละคดี นอกจากนี้เหตุผลอันสำคัญของวัตถุประสงค์ในการลงโทษนั้นมีไคมุ่งแต่การปราบปรามอาชญากรรมโดยมุ่งหมายให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด โดยแสดงให้เห็นถึงความศักดิ์สิทธิ์ของการบังคับใช้กฎหมายแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังมีมุ่งทำให้ผู้กระทำผิดใคร่รู้สำนึกถึงการกระทำผิดด้วย และเกิดความตระหนักว่าจะต้องละเว้นไม่กระทำความผิดอีก หลักการของกระบวนการทั้งสองอย่างนี้จึงคล้ายคลึงกันในแง่ที่ทำให้การดำเนินคดีเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และทำให้ผู้กระทำผิดไม่ถูกเปิดเผยต่อสาธารณชน และไม่ถูกสังคมตราหน้าว่าเป็นคนชั่วกษัตริ์ระวางไม่เป็นที่รังเกียจของสังคม อันจะส่งผลให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสดับเข้ามาอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมอย่างปกติ

การต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) เปรียบเทียบกับ การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน

การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน (crown witness) หมายถึง พยานแผ่นดิน ตามระบบกฎหมายแองโกล - อเมริกัน (Anglo - American) นั่นเอง ทั้งนี้ เป็นผลมาจากวิวัฒนาการของกฎหมายเกี่ยวกับพยานหลักฐานในระบบกฎหมาย Anglo - American เพื่อหาทางสายกลางระหว่างความจำเป็นทางนโยบายอาญาในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม กับเอกลักษณ์ของบุคคลที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง

(privilege against self - incrimination)
 จนกระทั่งในที่สุดก็ยอมรับเอารัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยการคุ้มกันพยาน (immunity statutes) เป็นทางสายกลาง เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่บุคคลว่าเขาจะไม่ถูกดำเนินคดีเนื่องจากคำให้การของเขาเอง โดยถือว่าคำให้การของเขาจะหมดความหมายเป็นการให้การที่เป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง และในขณะเดียวกันเขาเองจะหมดสิทธิยื่นยันการใช้สิทธิที่จะไม่ให้การ เป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งคำให้การของบุคคลดังกล่าวนี้เอง ที่ต่อมาเรียกว่าคำให้การของพยานที่กันออกมาจากฐานะผู้ต้องหา หรือเรียกว่าการกันผู้ต้องหาเป็นพยานนั้นเอง พยานประเภทนี้ถือเป็นอาวุธสำคัญในการต่อสู้กับอาชญากรรมที่มีลักษณะการกระทำแบบองค์การ (organized crime)^๑

จากบทวิจารณ์ของ Friendman ใน Buttalc Law Review ๑๕๗๔ แสดงให้เห็นถึงความยุ่งยากในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) กับการกันผู้ต้องหาเป็นพยาน (crown witness) กล่าวคือ เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยคนหนึ่งในความผิดที่มีผู้กระทำผิดหลายคนให้การยอมรับสารภาพถึงข้อเท็จจริงในความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา โดยได้รับคำมั่นสัญญาจากเจ้าหน้าที่ว่าจะถูกกันไว้เป็นพยาน กรณีเช่นนี้จะถือได้ว่าเป็นกรณีที่ยกการได้ทำการเจรจาต่อรองกับผู้ต้องหาหรือจำเลยเหมือนกัน แต่อย่างไรก็ดีการต่อรองคำรับสารภาพนั้น มีความแตกต่างกับการกันผู้ต้องหาเป็นพยานหลายประการ เช่น

๑. ตามปกติโดยทั่วไปแล้ว เมื่อมีการกันผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นพยานแล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นจะรอดพ้นจากการถูกฟ้องร้องและบังคับตามกฎหมาย แต่การต่อรองคำรับสารภาพนั้น เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยยอม

^๑ คณิต ฃ นคร, "พยานแผ่นดินตามกฎหมายแองโกลอเมริกัน",

ตกลงตามที่ไต่เจรจากับอัยการแล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นจะถูกลงโทษเพียง
แต่จะได้รับการลดโทษให้เบาลงเท่านั้น

๒. วัตถุประสงค์ของการต่อรองคำรับสารภาพ เป็นกรณีที่
ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นให้ถ้อยคำอันเป็นการปรักปรำให้รายตนเองและต้องถูก
ลงโทษ โดยมีการพิจารณาถึงความเลวร้ายของการกระทำ และนำตัวผู้กระทำ
ผิดมาลงโทษ แต่การกันผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นพยานมิได้มีวัตถุประสงค์เช่นนี้
กล่าวคือ ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกกันไว้เป็นพยาน จะหลุดพ้นจากการต้องได้รับ
โทษไปโดยอัตโนมัติ

๓. การต่อรองคำรับสารภาพ ไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงหน้าที่
และความรับผิดชอบในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา กล่าวคือ ผู้ต้องหาหรือจำเลย
ยังคงมีฐานะเหมือนเดิมและต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย แต่การกันผู้ต้องหาเป็น
พยาน จะมีผลทำให้ผู้นั้นเปลี่ยนฐานะและความผิดจากผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็น
เพียงพยานในคดีที่ตนมีส่วนร่วมกระทำผิด และไม่ต้องรับโทษในผลแห่งการ
กระทำของตนโดยปริยาย^๑

ประวัติความเป็นมาของการต่อรองคำรับสารภาพ

การต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) เกิดขึ้น
เป็นครั้งแรกเมื่อปี ๑๔๓๑ ในศาล Ecclesiastical Court ของ

^๑ Langbeint, "Understanding the short history
of plea Bargaining" Law and Society Review, p. ๒๖๖.

ประเทศฝรั่งเศส^๑ และตั้งแต่กลางศตวรรษที่ ๑๘ เป็นต้นมา ระบบการ
 คำเนนคดีอาญาของระบบกฎหมายแบบ Anglo - American ได้มี
 การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระบบการพิจารณาแบบลูกขุน และเกี่ยวกับการเปลี่ยน
 แปลงแนวความคิดในการลงโทษ จึงได้มีการนำเอาระบบการตอรองคำรับ
 สารภาพมาใช้จนถึงปัจจุบันนี้^๒

๑. ประวัติความเป็นมาในสหรัฐอเมริกา

โดยทั่วไประบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของ
 สหรัฐอเมริกาเป็นระบบกล่าวหา (accusatorial system)
 โดยคู่ความทั้งสองฝ่ายอันได้แก่ฝ่ายผู้กล่าวหาและฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา มีความ
 เท่าเทียมกันในการดำเนินคดี กล่าวคือในระบบกระบวนการยุติธรรมของ
 สหรัฐอเมริกานั้นถือว่า บุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดได้รับการสันนิษฐาน
 ไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นกระทำผิดจริงตามข้อ
 กล่าวหา อันมีหลักการเบื้องต้นตรงข้ามกับระบบไต่สวน (inquisitorial
 system)

ระบบกล่าวหา (accusatorial system) มีสมมุติฐาน
 ว่าวิถีทางที่ดีที่สุดในการค้นหาความจริง จะต้องให้คู่ความทั้งสองฝ่ายมีโอกาส
 ในการต่อสู้โต้แย้งคัดค้านกันได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีอัยการซึ่งกระทำ

^๑ Albert W. Alschuler, "Plea Bargaining and
 its history", Law & Society Review ๒๑ (Winter, ๑๙๙๕):
 ๒๔๑.

^๒ John H. Langbient, The University of
Chicago Law Review ๑ (fall, ๑๙๓๔) : ๕ - ๑๑.

การในนามของรัฐ ในฐานะเป็นตัวแทนของผู้เสียหาย (Victim) ในคดีอาญาฝ่ายหนึ่ง กับจำเลยหรือทนายจำเลยอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีผู้พิพากษาเป็นคนกลางคอยควบคุม ควบคุม การต่อสู้คดีให้เป็นไปและอยู่ภายในขอบเขตของกฎหมาย และให้ความยุติธรรมแก่คู่ความทั้งสองฝ่าย ระบบกล่าวหาจึงแตกต่างกับระบบไต่สวน ซึ่งถือว่าบุคคลผู้ถูกกล่าวหาทำให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้กระทำผิด และเป็นหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาจะต้องพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเอง ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ระบบกล่าวหาภาระในการพิสูจน์ความผิดตกแก่รัฐ ส่วนระบบไต่สวนภาระในการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ตกแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งสองระบบนี้ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการค้นหาความจริงด้วยกันทั้งสิ้น^๑

ในศตวรรษที่ ๑๘ ระบบกฎหมายของ Anglo - American ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก โดยระบบกล่าวหาและกฎหมายลักษณะพยานหลักฐานตามระบบกฎหมาย Anglo - American ได้ก่อให้เกิดความยุ่งยาก สับสน และการพิจารณาผิดโดยใช้ระบบลูกขุนก็ก่อให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการดำเนินคดีและขาดความแน่นอนในการพิพากษา ในยุคนี้แนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีในทางการลงโทษได้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวความคิดตามทฤษฎีใหม่ ซึ่งยอมรับวิธีการลงโทษโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของบุคคลแต่ละคนไป เพื่อที่จะแก้ไขบุคคลนั้นให้กลับเป็นคนดีเมื่อกลับเข้ามาอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม นอกจากนั้นตามหลักการของ due process model

^๑ Sue Titus Reid, Crime and Criminology (New York : holt, Rienhart and Wington, ๑๙๗๕), pp. ๓๒๐ - ๓๒๑.

ยังได้รับการยอมรับในกระบวนการยุติธรรมของสหรัฐอเมริกาอย่างแพร่หลาย ศาลสูงของสหรัฐอเมริกาได้วางหลักว่า พยานหลักฐานอันได้มาจากการจับ การคน การยึดโดยมิชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อลงโทษจำเลยได้ ซึ่งต่อมาหลักการนี้เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปและ เรียกว่า "บทคัดพยาน" (exclusionary rule) อันจะ ส่งผลให้อาชฎากรเป็นจำนวนมากหลุดพ้นจากการดำเนินคดีโดยไม่ถูกลงโทษ ตามกฎหมายอันเนื่องมาจากข้อจำกัดในการรับฟังพยานหลักฐานที่มีการไต่ถามอย่าง เข้มงวด แม้ข้อเท็จจริงจะฟังได้ว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยกระทำผิดจริง ก็ไม่อาจ ที่จะลงโทษได้

แม้กระทั่งศาลก็ต้องประสบกับปัญหาในการบริหารงานยุติธรรมทาง อาชฎาอย่างมากมาย ซึ่งอาจสรุปปัญหาที่สำคัญ ๓ ประการ ที่ทำให้การบริหาร งานยุติธรรมของสหรัฐอเมริกาไม่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้เท่าที่ควร กล่าว คือ

๑. ศาลมักอาศัยกระบวนการทางการเมืองในการค้นหา ข้อมูล ศาลมักจะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบต่อปัญหาสังคมที่ยุ่ยากซับซ้อน

^๑John F. Galliher and James L. McCartney, Criminology (Illinois : The Dorsey Press., ๑๙๓๓), p. ๒๔๔ ., Susan R. Estrich, "Plea Bargaining and the Transformation of the Criminal Process", Havard Law Review ๓ (January, ๑๙๓๓): pp. ๕๖๔ - ๕๗๑ ., Bient The University of Chicago Law Review, pp. ๒๖๑ - ๒๖๕.; Mark H. Haller, "Plea Bargaining : The nineteenth Century content", Law and Society Review ๒ (Winter, ๑๙๓๕): pp. ๒๓๓ - ๒๓๕.

โดยที่ศาลไม่ได้รับข้อมูลที่จำเป็นในการแก้ปัญหาเลย

๒. ระบบการพิจารณาคดีแบบกล่าวหา ทำให้ศาลต้องวางตัวเป็นกลางในคดีและด้วยเหตุนี้ศาลจึงต้องบริหารงานยุติธรรมโดยอาศัยการดำเนินงานด้วยความสามารถ และความน่าเชื่อถือไคของนักกฎหมายอเมริกัน

๓. การแบ่งแยกเขตอำนาจศาลออกเป็นศาลที่มีอำนาจจำกัด และศาลที่มีอำนาจทั่วไปทำให้การบริหารงานยุติธรรมไม่มีการยืดหยุ่น และทำให้การจัดแบ่งอัตรากำลังและเครื่องมือ เครื่องใช้ไม่เหมาะสม อีกทั้งการรับคดีมาสู่การพิจารณาก็ไม่เท่าเทียมกัน

การต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) จึงเป็นวิธีการอันยืดหยุ่นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการบริหารงานกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของสหรัฐอเมริกา ดังคำกล่าวของ The chief Justice Burger ที่ว่า

"ยังมีปัจจัยอื่นอีกซึ่งเป็นองค์ประกอบเป็นประวัติศาสตร์ และเป็นข้อมูลแสดงว่าในระบบศาล จำนวนผู้พิพากษา อัยการ และห้องพิจารณา มีความสัมพันธ์อยู่กับข้อเท็จจริงที่ว่า เกือบ ๘๐ % ของจำเลยทั้งหมดจะให้การรับสารภาพ คงมีเพียง ๑๐ % เท่านั้นที่จะใช้สิทธิในการขอให้มีการพิจารณาคดี ซึ่งหากจำนวนผู้ให้การรับสารภาพลดอัตราลงแล้วก็จะก่อให้เกิดผลตามมาอย่างมากมายในการบริหารงานยุติธรรม กล่าวคือ การลดจำนวนผู้ให้การรับสารภาพ

---

^๑ Feeley, "Plea Bargaining" , Law & Society Review, p. ๒๐๐.

จาก ๘๐ % ลงเป็น ๘๐ % ก็จะมีผลทำให้ต้องเพิ่มอัตรากำลังคนของศาลและเครื่องมือ เครื่องใช้เพิ่มขึ้นอีกเป็นสองเท่า เช่นการเพิ่มจำนวนผู้พิพากษา ประชาสัมพันธ์ของศาล เจ้าพนักงานศาล เสมียนศาล ลูกขุน และบัลลังก์พิจารณา คดี เป็นต้น และถ้าหากจำนวนผู้ให้คำรับสารภาพลดลงอีก ๑๐ % เหลือเพียง ๗๐ % ของจำเลยทั้งหมดแล้ว ก็จะส่งผลให้ต้องมีการเพิ่มอัตรากำลังคนและเครื่องมือเครื่องใช้เพิ่มขึ้นอีกเป็นสามเท่า" ๑

จากสถิติของ California ในปี ๑๙๖๕ ปรากฏว่า ความผิดที่ผู้กระทำผิดถูกจับกุมและถูกพิพากษาลงโทษมีจำนวน ๒๘ % ของคดีทั้งหมดทุกประเภท แต่ ๒๑ % ของคดีทั้งหมดทุกประเภทในคดีประเภทอุกฉกรรจ์นี้จะเสร็จสิ้นไปโดยการตอรองคำรับสารภาพ และเพียง ๗ % ของคดีทั้งหมดทุกประเภทในคดีประเภทอุกฉกรรจ์เท่านั้นที่คดีเสร็จสิ้นโดยการพิจารณาคดี ๒

จากสถิติของมลรัฐ Detroit ในปี ๑๙๖๕ ปรากฏว่าจำนวนคดีประมาณ ๘๕ % ของคดีทั้งหมดจะเสร็จสิ้นไปโดยการตอรองคำรับสารภาพ และในมลรัฐ New York ในปี ๑๙๖๑ ปรากฏว่าประมาณ ๘๗ % ของคดีอุกฉกรรจ์ทั้งหมดจะเสร็จสิ้นไปโดยการตอรองคำรับสารภาพ นอกจากนี้จากรายงานของ Professor Alschuler ได้เปิดเผยว่าคดีจำนวน ๘๕ % ของคดีทั้งหมดของ Houston เมื่อปี ๑๙๖๖ ได้เสร็จสิ้นไป

^๑ Bent and Rossum, Police Criminal Justice, and The Community, p. ๑๓๓.

^๒ George T. Felkeness, Constitutional Law for Criminal Justice (New Jersey : Prentice - Hall Series in Criminal Justice., ๑๙๖๔), p. ๒๗๓.

โดยการรองรับสารภาพเช่นเดียวกัน

สถิติที่แสดงถึงการนำเอาวิธีการรองรับสารภาพมาใช้อย่างแพร่หลาย ได้มีการรวบรวมไว้มากมาย ตัวอย่างเช่น

ตาราง ๑ สถิติแสดงการนำเอาวิธีการรองรับสารภาพมาใช้อย่างแพร่หลาย
ในศาล Superior Court ใน California
โดยจำแนกตามประเภทความผิดในระหว่างปี ๑๙๖๗ - ๑๙๖๘^๒

ประเภทความผิด	คดีที่มีการ พิพากษาลงโทษ ทั้งหมด (คดี)	โดยการต่อ รองรับ - สารภาพ (คดี)	โดยการ พิจารณาคดี (คดี)
๑. <u>คดียาเสพติด</u>			
- ปี ๑๙๖๗	๗,๔๘๒	๔,๓๘๔	๓,๑๐๘
- ปี ๑๙๖๘	๑๐,๒๓๗	๖,๔๑๘	๓,๘๑๘
- ปี ๑๙๖๘	๑๘,๖๖๖	๑๓,๖๓๘	๕,๐๒๗
๒. <u>คดีอื่น ๆ</u>			
- ปี ๑๙๖๗	๒๗,๒๒๘	๒๗,๑๗๗	๗,๐๕๒
- ปี ๑๙๖๘	๓๐,๒๑๘	๒๑,๖๑๕	๘,๖๐๓
- ปี ๑๙๖๘	๓๑,๘๐๔	๒๓,๘๘๘	๘,๐๐๕

Langbient, The University of Chicago Law Review, p. ๕.

^๒ Felkeness, Constitutional Law for Criminal Justice, p. ๒๗๓.

จะเห็นได้ว่าในระหว่างปี ๑๙๖๗ - ๑๙๖๘ ศาล Superior Court ในมลรัฐ California ได้นำวิธีการต่อรองคำรับสารภาพมาใช้อย่างแพร่หลายมากกว่าการพิจารณาคดีเสียอีก

ตาราง ๒ สถิติแสดงการนำเอาวิธีการต่อรองคำรับสารภาพมาใช้อย่างแพร่หลายในศาล Connecticut Superior Courts ในระหว่างปี ๑๙๖๖ - ๑๙๗๓^๑

ปี	คดีทั้งหมด (คดี)	ยกฟ้อง (คดี)	เสร็จสิ้นไปโดยวิธี การต่อรองคำรับ สารภาพ (คดี)	เสร็จสิ้นโดย การพิจารณา จำนวน %
๑๙๖๖ - ๑๙๖๗	๒,๐๖๖	๒๖๗	๒,๖๓๕	๑๖๔ ๗.๘
๑๙๖๗ - ๑๙๖๘	๒,๓๖๗	๔๑๘	๒,๑๐๗	๒๔๑ ๘.๗
๑๙๖๘ - ๑๙๖๙	๓,๖๘๓	๖๘๖	๒,๖๙๖	๓๐๑ ๘.๒
๑๙๖๙ - ๑๙๗๐	๔,๔๘๗	๑,๑๑๐	๓,๑๘๖	๑๕๑ ๔.๓
๑๙๗๐ - ๑๙๗๑	๕,๒๑๓	๑,๓๒๐	๓,๖๘๐	๒๓๑ ๔.๔
๑๙๗๑ - ๑๙๗๒	๔,๗๙๐	๑,๓๒๐	๓,๓๓๕	๑๕๖ ๓.๓
๑๙๗๒ - ๑๙๗๓	๓,๐๐๔	๖๔๖	๒,๒๕๘	๑๑๔ ๓.๘

จะเห็นได้ว่าคดีในศาล Connecticut Superior Court

^๑ Milton Heumann, Plea Bargaining: The Experience of Prosecutors, Judges and Defense Attorneys,

ในระหว่างปี ๑๙๖๖ - ๑๙๗๓ ส่วนใหญ่จะเสร็จสิ้นไปโดยการต่อรองคำรับ
สารภาพ คงมีคดีเพียงไม่ถึง ๑๐ % เท่านั้น ที่เสร็จสิ้นไปโดยการพิจารณาคดี
ตามปกติ

ในสหรัฐอเมริกา การต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี ๑๙๕๔ ในคดีระหว่าง
Shelton v. United States, ๑๙๕๔ ซึ่งศาลสูงสหรัฐได้
วางหลักไว้ว่า อัยการซึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับจำเลยอันเนื่องมาจาก
การแลกเปลี่ยนคำรับสารภาพของจำเลยนั้น คำให้การรับสารภาพของจำเลย
ในกรณีเช่นนี้ย่อมตกเป็นโมฆะ แต่ต่อมาเมื่อปี ๑๙๖๔ ศาลสูงสหรัฐได้วางหลัก
ไว้ในคดี Nagelberg v. United States, ๑๙๖๔
ว่าผู้ที่พากษาย่อมมีอำนาจใช้ดุลพินิจที่จะอนุญาตให้จำเลยถอนคำให้การปฏิเสธ
ความผิด และยื่นคำให้การรับสารภาพเพื่อรับโทษที่เบากว่าความผิดที่ถูกกล่าว
หาถ้าหากอัยการยินยอมและเห็นด้วย เพราะเป็นสิทธิของจำเลยที่จะให้ความ
ร่วมมือในการดำเนินคดี

ในปี ๑๙๖๗ ศาลสูงสหรัฐได้ให้ความสำคัญแก่นายจำเลยในการ
ให้คำแนะนำหรือขอปรึกษาหารือกับจำเลยในขณะที่จำเลยให้การรับสารภาพ
กล่าวคือ ศาลจะนำเอาคำแนะนำของทนายจำเลยมาวิเคราะห์ประกอบคำ

---

^๑ Vichai Vivitasevi; "Plea Bargaining : How
should it play role in Criminal Justice
Administration of Thailand". "THAMMASAT LAW JOURNAL",
p. ๒๗๐.

รับสารภาพของจำเลยด้วย. (*Dorrough v. United States, ๑๙๖๗*)^๑

ในปี ๑๙๖๕ ศาลสูงสหรัฐโดย Justice Douglas วางหลักไว้ในคดี *Boykin v. Alabama, ๑๙๖๕* ว่าคำวินิจฉัยเกี่ยวกับคำรับสารภาพนั้นถือว่าไม่มีอยู่ ถ้าในบันทึกรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลไม่ได้อธิบายไว้โดยแจ้งชัดว่า จำเลยได้สละสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน ๓ ประการ โดยความสมัครใจและอย่างมีเหตุผล อันได้แก่สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยลูกขุน สิทธิที่จะเผชิญหน้ากับพยานฝ่ายตรงข้าม และสิทธิที่จะไม่ให้การปรักปรำเป็นผลร้ายแก่ตนเอง ซึ่งศาลได้กล่าวต่อไปว่า

" เป็นความผิดพลาดของผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดี ที่ยอมรับคำให้การรับสารภาพของจำเลยโดยมิได้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าการให้การรับสารภาพได้กระทำโดยรู้สำนึกและด้วยความสมัครใจ ... ความโง่เขลา, ความไม่เข้าใจ, การขู่เข็ญ, การทรมาณทารุณ, การจู่ใจ, การใช้เล่ห์เหลี่ยม และการบีบบังคับอาจเป็นสิ่งกันความไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ"^๒

ในปี ๑๙๗๐ ศาลสูงสหรัฐได้วางหลักไว้ในคดี *Brady v.*

^๑ Susan R. Estrich, "Plea Bargaining and the Transformation of the Criminal Process," *Havard Law Review*, ๓ (January, ๑๙๗๗), p. ๕๖๕.

^๒ Jack Wright and Peter W. Lewis, *Modern Criminal Justice* (New York ; McGraw - Hall Book Company ., ๑๙๗๕); p. ๒๒๓ .

United States, ๑๙๗๐ ; McMann v. Richardson , ๑๙๗๐ ; Parker v. North Carolina, ๑๙๗๐.

ว่าคำรับสารภาพโดยความสมัครใจไม่ใช่เหตุผลอันสมควรที่จะทำให้จำเลยได้
รับการลดหย่อนโทษ เพราะเป็นไปได้ที่จำเลยจะรับสารภาพในความผิด
ที่มากกว่าการกระทำผิดที่แท้จริง แม้ว่าจำเลยจะถูกพิจารณาพิพากษาโทษตาม
คำรับสารภาพ หรือโดยอ้างว่าคำรับสารภาพนั้น ได้กระทำโดยถูกบังคับขู่เข็ญ
ก็ไม่อาจเกินความผิดที่แท้จริง ยิ่งไปกว่านั้นการที่จำเลยจะอ้างว่าให้การรับ
สารภาพเพราะได้รับ "คำแนะนำทางกฎหมายที่ไม่ถูกต้อง" ไม่เพียงพอที่จะทำ
ให้การรับสารภาพนั้นรับฟังไม่ได้ นอกจากนี้จำเลยไม่มีสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่จะ
บังคับให้ศาลต้องยอมรับฟังตามคำรับสารภาพของจำเลย และในทางตรงข้าม
ศาลอาจจะรับฟังคำรับสารภาพของจำเลยมาลงโทษจำเลยได้ แต่ต่อมาภายหลัง
จำเลยจะให้การว่าตนเป็นคนบริสุทธิ์ก็ตาม (North Carolina
v. Alford , ๑๙๗๐). แต่อย่างไรก็ดีศาลสูงสหรัฐก็ยังมิได้กำหนด
ขอบเขตการไต่สวนพินิจของศาลในการรับฟังคำรับสารภาพของจำเลยแต่อย่าง-
ใด ๑

ในปี ๑๙๗๑ ศาลสูงสหรัฐได้วางหลักไว้ในคดี Santabello
อันเป็นคดีที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับกระบวนการต่อรองคำรับสารภาพ (plea
bargaining) ว่า กระบวนการต่อรองคำรับสารภาพมีความจำเป็น

Ibid . , pp. ๒๒๓ - ๒๒๖. ; Estrich , "Plea
Bargaining and the Transformation of the Criminal
Process, "Harvard Law Review, p. ๕๖๔.

และทำให้เกิดความพอใจในการบริหารงานยุติธรรมทางอาญา กล่าวคือการ
ต่อรองคำรับสารภาพเป็นการหลีกเลี่ยงการตั้งข้อหาที่หนักเกินกว่าข้อเท็จจริง
สำหรับผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังอยู่ก่อนมีการฟ้องร้องดำเนินคดี อันจะทำให้คดีเสร็จ
สิ้นไปโดยเร็ว (Santabello v. New York, ๑๙๗๑)^๑)

ในปี ๑๙๗๓ ศาลได้ยอมรับคำรับสารภาพของจำเลยโดยการแนะนำ
นำของทนาย ซึ่งถือว่าเป็นคำรับสารภาพที่เกิดจากความสมัครใจ (Tollett
v. Henderson , ๑๙๗๓)^๒ , โดยในระบบ
กฎหมาย Anglo - American เป็นที่ยอมรับมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่อง
จากเหตุผลที่อาชญากรรมได้เพิ่มมากขึ้น และความจำเป็นทางเศรษฐกิจ
(Feeley , ๑๙๗๕) และเนื่องจากภาระในการพิสูจน์ความผิดของจำ
เลยตามกระบวนการยุติธรรมตามปกติจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก และการ
ใช้เวลาในการพิจารณาตามกฎหมายแบบกล่าวหาของ Anglo -
American ก็มากกว่า ระบบการพิจารณาแบบไต่สวนในทวีป
ยุโรปมาก การต่อรองคำรับสารภาพจึงเป็นที่ยอมรับ (Langbient,
๑๙๗๗).

ในปี ๑๙๗๘ การต่อรองคำรับสารภาพ (plea
bargaining) ยังคงได้รับการยอมรับ และถือว่าเป็นสิ่งสำคัญใน

---

^๑ Vichai Vivitasevi, "Plea Bargaining : How
Should it play role in Criminal justice administration
of Thailand, "THAMMASAT LAW JOURNAL, p. ๒๖๐ .

^๒ Estrich, "plea Bargaining and the Trans -
formation of the Criminal Process, Havard Law
Review, p. ๕๖๔ .

การบริหารงานยุติธรรม อันสืบเนื่องมาจากปัญหาความจำเป็นทางเศรษฐกิจ เป็นหลักสำคัญ (Heumann , ๑๙๗๘). โดยศาลสูงยังคงยอมรับการต่อรองคำรับสารภาพระหว่างอัยการกับจำเลย และมีคำพิพากษาตามที่ตกลงกัน นั้น (Bordenkircher v. Hayes , ๑๙๗๕)^๑

นอกจากนี้ศาลสูงสหรัฐอเมริกา ยังได้วางหลักเกณฑ์ของการต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) เพิ่มเติมอีก โดยปรากฏสาระสำคัญดังนี้^๒

๑. คำรับสารภาพของจำเลยจะรับฟังได้ต่อเมื่อในขณะที่จำเลยให้การรับสารภาพนั้น จำเลยมีทางเลือกต่างคำเป็นคดีให้แล้ว
๒. คำรับสารภาพของจำเลยซึ่งเกิดจากคำแนะนำของทนายความ ไม่เป็นเหตุอันควรลดหย่อนโทษ เว้นแต่คำแนะนำของทนายนั้นจะไม่ถูกต้องสมควรอย่างชัดเจน
๓. ถ้าจำเลยให้การรับสารภาพตามขอลดโทษด้วยความสมัครใจและรูสำนึกในการกระทำ ก็ไม่มีผลเป็นการผูกมัดศาลที่จะต้องยินยอมให้จำเลยถอนคำให้การรับสารภาพ เพียงเพราะเหตุผลที่ว่า ทนายจำเลยได้ให้ความแตกต่างให้จำเลยรวมคนอื่น ซึ่งมีส่วนร่วมกระทำผิดและมีผลประโยชน์ชดกันกับจำเลย

^๑Alschuler, "Plea Bargaining and its history", Law & Society Review, pp. ๒๑๑ - ๒๔๑.

^๒Wright and Lewis, Modern Criminal Justice,

๔. การที่อัยการไม่สามารถรักษาข้อตกลงในการเจรจา โดยจงใจให้จำเลยยื่นคำให้การรับสารภาพ ในสภาวะการณ์เช่นนี้ถือว่าเป็น คำรับสารภาพที่มีได้เกิดจากความสมัครใจของจำเลย

๕. เมื่อกฎหมายของมลรัฐ อนุญาตให้จำเลยให้การรับสารภาพได้โดยไม่เสียสิทธิที่จะอุทธรณ์ฎีกาตามรัฐธรรมนูญของสหรัฐ เช่น ความสมัครใจในการรับสารภาพ เป็นต้น จำเลยสามารถยื่นคำร้องว่า คำรับสารภาพของตนกระทำโดยมิได้สมัครใจ จึงอุทธรณ์ฎีกาในชั้นอุทธรณ์ หรือฎีกาในศาลสหรัฐได้

๖. การที่ศาลจะยอมรับคำให้การรับสารภาพของจำเลย หรือไม่เป็นคดีพินิจของศาลตามรัฐธรรมนูญได้บังคับให้ศาลต้องยอมรับคำรับสารภาพของจำเลย

๒. ประวัติความเป็นมาในประเทศอังกฤษ

กระบวนการต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) ในประเทศอังกฤษ เกิดขึ้นในศตวรรษที่ ๑๗ วัตถุประสงค์ก็เพื่อลดความรุนแรงในการลงโทษ Sir James Stephens ได้อธิบายกระบวนการต่อรองคำรับสารภาพในระยะแรกของประเทศอังกฤษว่า "ในคดีปล้นทรัพย์ ถ้าผู้ต้องหาให้การรับสารภาพและให้การพาดพิงไปถึงผู้ร่วมกระทำผิดคนอื่น ในการไต่สวน พระมหากษัตริย์จะทรงไว้ชีวิตผู้ต้องหาและรอดพ้นจากเงื้อมมือของกฎหมาย" ๑

๑ Vichai Vivitasevi, "Plea Bargaining: How should it play role in Criminal justice administration of Thailand, "THAMMASAT LAW JOURNAL", p. ๒๒๘.

การต่อรองคำรับสารภาพในประเทศอังกฤษและเวลส์ เป็นกรณีที่ศาลอนุญาตให้มีการลดโทษเพื่อให้จำเลยรับสารภาพ และโดยทั่วไปแล้วมีการโต้เถียงและให้ความสนใจน้อยมาก ซึ่งต่างกับของสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ อัยการในประเทศอังกฤษและเวลส์ ยังไม่มีอำนาจที่จะเจรจาทำความตกลงกับจำเลยเพื่อต่อรองคำรับสารภาพได้ การต่อรองคำรับสารภาพในประเทศอังกฤษและเวลส์ จึงความแตกต่างกับระบบการต่อรองคำรับสารภาพของสหรัฐอเมริกาอย่างสิ้นเชิง ๑

ในประเทศอังกฤษและเวลส์ การต่อรองคำรับสารภาพไม่มีการกระทำอย่างเปิดเผยโดยตรง และไม่มีบัญญัติไว้ในกฎหมาย แต่มีปรากฏในทางพฤตินัย โดยกระทำกันอย่างปริยาย กล่าวคือ จากการศึกษาของ Gibson พบว่าในปี ๑๙๕๖ คดีอาญาที่มีการรับสารภาพ (plea guilty) มีจำนวนถึง ๙๕.๕ % ของคดีทั้งหมด และจากการศึกษาของ Bottoms และ Meclean ในระหว่างปี ๑๙๗๑ - ๑๙๗๒ พบว่าคดีอาญาประมาณ ๖๕ % จำเลยให้การรับสารภาพตลอดข้อหาประมาณ ๑๐% จำเลยให้การรับสารภาพมากกว่าหนึ่งข้อหาขึ้นไป และมีเพียง ๒๕ % ที่จำเลยให้การปฏิเสธคำฟ้องตลอดข้อหา นอกจากนี้ข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับศาล Magistrates ปรากฏว่าในคดีอาญาจำเลยให้การรับสารภาพมากกว่า ๘๐ % ของคดีทั้งหมด จากการศึกษาของ Zander พบว่าจำเลยที่ถูกฟ้องต่อศาล Magistrates ในกรุงลอนดอน จะให้การรับสารภาพถึง ๘๐ % Bottoms และ Meclean ได้ทำการศึกษาคดีที่มีการไต่สวนในศาล Magistrates ของเมืองเซฟฟิลด์ จำนวน ๑,๓๑๖ คดี พบว่าจำเลยให้การรับสารภาพตลอด

---

๑ Philip A. Thomas, "Plea Bargaining in England". The Journal of Criminal and Criminology ๒(Summer, ๑๙๗๔): pp. ๑๗๐ - ๑๗๑.

ขอหาถึง ๕๓ % และมากกว่า ๒ % จำเลยจะให้การรับสารภาพมากกว่า
หนึ่งข้อหาขึ้นไป ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่ากระบวนการฟ้องร้องรับสารภาพ
ในประเทศอังกฤษเกิดขึ้นโดยพฤตินัย หรืออาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่าใน
ประเทศอังกฤษมีการฟ้องร้องโดยปริยาย เพราะไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้
มีการฟ้องร้องรับสารภาพโดยตรง^๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

^๑ Ibid.